

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/66/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6925200020
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6925200020.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členiek senátu JUDr. Miriam Štillovej, JUDr. Lucie Prčovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, deti rodičov: matky D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F., XXXX/X, G. XXX XX, prechodne bytom G., H. XX/X a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, XXX XX A., v konaní o zvýšenie výživného na maloleté deti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 23P/1/2025-82 zo dňa 19. marca 2025, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 23P/1/2025-82 zo dňa 19. marca 2025 p o t
v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B., nar. X.X.XXXX výživným vo výške 163 Eur mesačne, vždy do každého 25. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletých detí, počnúc dňom 3.1.2025. Výrokom II. uložil otcovi maloletých detí povinnosť prispievať na výživu maloletého C. B., nar. XX.X.XXXX výživným vo výške 145 Eur mesačne, vždy do každého 25. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletých detí, počnúc dňom 3.1.2025. Podľa výroku III. zameškané výživné na maloletého A. B. za obdobie od 3.1.2025 do 31.3.2025 vo výške 265 Eur je otec povinný platiť v mesačných splátkach po 10 Eur, ktoré sú splatné spolu s bežným výživným, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku. Podľa výroku IV. zameškané výživné na C. B. za obdobie od 3.1.2025 do 31.3.2025 vo výške 216 Eur je otec povinný zaplatiť v splátkach po 10 Eur mesačne, ktoré sú splatné spolu s bežným výživným, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom V. zmenil rozsudok Okresného súdu Revúca č.k. 5P/59/2014-123 zo dňa 26.8.2015. O nároku na náhradu trov proinštančného konania rozhodol výrokom VI. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na návrh matky podaný na okresnom súde dňa 03.01.2025, ktorým žiadala zaviazať otca mal. detí na platenie zvýšeného výživného, a to na deti A. a C. zo sumy 50 Eur na sumu 200 Eur na každé dieťa a jeho odôvodnenie, na obsah písomného vyjadrenia otca, ktorý s návrhom nesúhlasil a navrhol, že bude prispievať sumou 70 Eur mesačne na každé dieťa a v prípade vyšších výdavkov aj viac, po dohode s matkou, na následné písomné vyjadrenie matky, ktorá s návrhom otca nesúhlasila a špecifikovala mesačné výdavky na deti.

3. Okresný súd uviedol rozsah vykonaného dokazovania, a to vylúčením účastníkov, obsahom listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise: Správou kolízneho opatrovníka zo dňa 03.02.2025,

Správou ÚPSVaR Bardejov zo dňa 30.01.2025, potvrdením o príjme otca v spoločnosti S-LINE team s.r.o., matkou predloženou zmluvou o výkone pracovnej asistencie, potvrdeniami Základnej školy I. J. G., Prepúšťacou správou Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica zo dňa 6.12.2024, Odpoveďami ÚPSVaR Revúca zo dňa 17.01.2025, 20.01.2025, Správou Sociálnej poisťovne zo dňa 23.1.2025, Správou Fakultnej nemocnice v Motole, Praha, Klinika detskej neurológie, Správou OR PZ Bardejovo, oboznámením obsahu pripojeného súdneho spisu sp.zn. RA-5P/59/2014, oboznámením pracovných ponúk na webovej stránke profesia.sk, jobble.sk., z neho zistený skutočný stav vecí, ktorý právne posúdil za aplikácie § 62 ods.1, 2 a 4, § 75 ods. 1 Zákona o rodine a rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti svojho rozhodnutia.

4. Vo všeobecnosti okresný súd uviedol, že rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, teda aj rozhodnutia o výške vyživovacej povinnosti rodičov k mal. deťom možno zmeniť, keď sa zmenia pomery rozhodné pre určenie výšky vyživovacej povinnosti. Nie každá zmena pomerov odôvodňuje zmenu rozhodnutia súdu o výške výživného, ale len zmena podstatná. K zmene pomerov môže dôjsť tak na strane mal. dieťaťa ako výživou oprávnenej osoby, ako aj na strane rodiča ako výživou povinnej osoby. Súd pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti posudzuje najmä bežný príjem a majetkové pomery povinnej osoby s tým, že tento reálny stav konfrontuje s jej potenciálom (možnosťami). Výživné je totiž určené povinnému rodičovi na základe jeho možností a schopností. Ďalším parametrom pre určenie výživného, sú potreby vyživovaných osôb, v danom prípade maloletých detí. Zároveň oprávnené potreby dieťaťa môžu byť uspokojené len do takej miery a v takej kvalite, ktorá zodpovedá životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa a má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon ani nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča, alebo potreby iné.

5. Podľa ustálenej judikatúry, pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové a majetkové pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod.. V prípade, ak sa povinný rodič bez dôležitého dôvodu vzdá lepšieho príjmu, prípadne napriek svojim schopnostiam a možnostiam zotrúva v zamestnaní s výrazne nižším príjmom, nezodpovedajúcim jeho skutočným príjmovým možnostiam, uplatňuje sa princíp tzv. potenciality príjmu, čo znamená, že súd vychádza pri rozhodovaní z príjmu povinného rodiča, ktorý je schopný dosahovať, keby sa ho bez dôležitého dôvodu nebol vzdal, prípadne ktorý vzhľadom na svoje schopnosti (podnikateľská činnosť, zdravotný stav a pracovné skúsenosti atď.) mohol dosahovať. Pre komplexnosť posúdenia majetkových pomerov výživou povinného rodiča, sú predmetom dokazovania aj pasíva, avšak je potrebné vychádzať z priority vyživovacej povinnosti.

6. Okresný súd skonštatoval, že rozsudkom Okresného súdu Revúca č.k. - RA-5P/59/2014-123 zo dňa 26. augusta 2015, právoplatným dňa 09.10.2015, bolo manželstvo rodičov mal. detí rozvedené, otec mal. detí bol zaviazaný zasielať výživné v sume 50 Eur mesačne na mal. A. a 50 Eur mesačne na mal. C.. Z obsahu spisu vyplývalo, že v tom čase otec pracoval nepravidelne v Holandsku, s príjmom medzi 700 až 900 Eur mesačne, priemerne za rok pred rozhodnutím súdu bol jeho príjem 484 Eur mesačne. Výdavky na deti matka v tom čase deklarovala vo výške 64 Eur za škôlku za obe deti, 5+5 Eur rodičovský príspevok, + 10 Eur na výtvarnú za A., 44 Eur na stravu v škôlke. Ostatné výdavky nešpecifikovala, uviedla, že ide o bežné výdavky primerané ich veku.

7. Vykonaným dokazovaním mal okresný súd preukázané, že návrh matky na zvýšenie výživného na mal. deti bol podaný dôvodne, keďže naposledy súd rozhodoval o vyživovacej povinnosti otca voči mal. deťom pred takmer 10 rokmi, keď boli deti vo veku 5 a 6 rokov.

8. Okresný súd mal preukázanú podstatnú zmenu pomerov na strane mal. detí, ktorých výdavky vzrástli prirodzene s ich vekom, pričom považoval za potrebné zohľadniť aj výrazný nárast inflácie a spotrebiteľských cien od poslednej úpravy výživného a zdravotný stav mal. A., ktorý trpí závažným ochorením autoimunitnou encefalitídou v kombinácii s epilepsiou a problémami so štítnou žľazou, čo si vyžaduje zvýšené náklady na pravidelné odborné kontroly mimo miesta bydliska, terapie, lieky, výživové doplnky a ďalšie zdravotné pomôcky. Pri poslednom rozhodnutí súdu v roku 2015 matka deklarovala výdavky na mal. deti spolu v sume 118 Eur + nešpecifikované bežné výdavky na mal. deti + 10 Eur na výtvarnú na A.. V tom čase žiadne zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom A. matka

neuvádzala. V súčasnosti matka deklarovala bežné výdavky na obe mal. deti (strava, hygiena, oblečenie atď.) spolu v sume 500 Eur + výdavky v súvislosti so zdravotným stavom A., ktoré po rozrátaní na mesiac predstavujú sumu minimálne 70 Eur a je potrebné zohľadniť aj matkou neuvedené výdavky na bývanie a energie pripadajúce na mal. deti. Náklady na logopédiu na mal. C. však okresný súd nemohol akceptovať ako aktuálne výdavky matky, nakoľko potvrdenia o ich úhrade boli ešte z roku 2023. Výdavky na obe mal. deti, o ktoré sa stará matka výhradne sama bez akejkoľvek pomoci otca, tak bez pochyby prevyšujú sumu 600 Eur, pričom sú vyššie na A., a teda niekoľkonásobne prevyšujú aktuálne určené výživné zo strany otca.

9. Zároveň okresný súd zistil, že k zmene pomerov došlo aj u otca. V čase kedy bolo výživné určované naposledy, otec tak, ako v súčasnosti, pracoval príležitostne v zahraničí, kedy však deklaroval príjem len od 700 do 900 Eur, po spriemerovaní na rok cca 484 Eur mesačne. V súčasnosti, ako uvádzal otec, dosiahol najvyšší príjem v Nemecku, a to 1800 Eur mesačne, kde však pracoval len približne mesiac. Bolo zistené, že otec ešte v priebehu konania pracoval aj v jednej z ekonomicky najvyspelejších krajín sveta vo Švajčiarsku, kde priemerný mesačný príjem, podľa dostupných štatistických údajov, dosahuje sumu vyše 7000 Eur. Okresný súd považoval za nutné prihliadnuť aj na výrazné zlepšenie platových podmienok od poslednej úpravy výživného na Slovensku. V čase posledného rozhodnutia súdu o výživnom v roku 2015 bola priemerná mzda na Slovensku podstatne nižšia (883 Eur) ako aktuálne (1524 Eur).

10. Pokiaľ otec vo vyjadrení deklaroval priemerný mesačný príjem vo výške 580 Eur, túto sumu okresný súd konfrontoval s možnosťami a schopnosťami otca a aplikáciou princípu potenciality príjmu dospel k záveru, že je v schopnostiach otca dosahovať vyšší ako deklarovany príjem, minimálne tak, ako to vyplýva z dostupných porovnateľných údajov o príjme skladníka s oprávnením vodiča vysokozdvížneho vozíka (VZV) v Slovenskej republike. Vychádzal z toho, že otec má bohaté pracovné skúsenosti, najmä v zahraničí, pričom opakovane vykonával prácu skladníka a má platný preukaz na obsluhu VZV. Povinný otec nepreukázal žiadne také prekážky, ktoré by mu bránili zamestnať sa v oblasti, v ktorej má dlhoročné pracovné skúsenosti, dokonca na medzinárodnej úrovni, a to na plný pracovný úväzok. Len konštatovanie, že otec trpí určitými zdravotnými problémami, ktoré mu bránia vykonávať prácu kontinuálne po celý rok, samo osebe nepreukázalo tvrdenú nemožnosť zamestnať sa zo zdravotných dôvodov. Z tvrdení otca vyplývalo, že u neho nebola posudkovým lekárom konštatovaná znížená pracovná schopnosť a z dôkazov tiež vyplývalo, že mu nebola priznaná žiadna kompenzácia príjmu pre prípad nemožnosti riadne sa zamestnať (napr. invalidný dôchodok). Okresný súd nemal preukázanú žiadnu vážnu prekážku na strane otca brániacu mu zamestnať sa na plný úväzok v zamestnaní zodpovedajúcom jeho schopnostiam. Práve v trvalom pracovnom pomere môže otec ako zamestnanec a uhrádzajúci si zdravotné poistenie využívať výhody sociálneho systému zamestnanosti aj v prípade práceneschopnosti zo zdravotných dôvodov a bude tak lepšie zabezpečený stabilným príjmom nevyhnutným na úhradu výživného. Z tvrdení otca pritom vyplynulo, že otec je schopný zabezpečiť si aj omnoho vyšší príjem, ako je priemerná mzda skladníka na Slovensku, a to v zahraničí, v ekonomicky vyspelejších krajinách s vyššími priemernými zárobkami, kde otec dlhodobo s prestávkami pracuje, avšak tam otec, podľa jeho tvrdení, pracoval len brigádne a nepravidelne, čo dôvodil zdravotným stavom a čo by nezabezpečovalo stabilný príjem, potrebný na pravidelné plnenie vyživovacej povinnosti na jeho mal. deti.

11. Podľa okresného súdu v schopnostiach a možnostiach otca je dosahovať aspoň priemerný nástupný príjem skladníka s oprávnením obsluhy VZV v Slovenskej republike, čo v zmysle porovnateľných údajov ponúkaných prác na internetových portáloch ponuky práce predstavuje sumu cca 904 Eur netto. Podľa metodiky pre výpočet výživného zverejnenej Ministerstvom spravodlivosti SR, má výživné na dieťa vo veku 10 až 14 rokov, ktoré je študentom druhého stupňa základnej školy a v prípade, že rodič má vyživovaciu povinnosť voči 2 deťom, predstavovať 16 % z čistého príjmu povinného rodiča. Pri deťoch vo veku 15 rokov na strednej škole má výživné podľa metodiky predstavovať 18 % z čistého príjmu rodiča. Takto určil na mal. C. výživné v sume 145 Eur (16 % zo sumy 904 Eur) mesačne a na mal. A., ktorý má v čase rozhodovania súdu 15 rokov, pristúpil k určeniu vyššieho výživného v zmysle metodiky, teda v sume 163 Eur mesačne (18 % zo sumy 904 Eur). Daná výška výživného zohľadnila skutočnosť, že mal. A. je síce žiakom základnej školy, ale má závažné zdravotné problémy vyžadujúce aj vyššie výdavky na liečbu, hospitalizácie a cestovanie. Okresný súd uviedol, že plne rešpektuje odporúčací charakter uvedenej metodiky, avšak v súčasnosti ju považuje za relevantný nástroj zjednocovania rozhodnutí súdov, zabezpečujúci predvídateľnosť súdnych rozhodnutí pre účastníkov súdnych konaní v obdobných

prípadoch, čím prispieva k právnej istote v rozhodovacej praxi súdov ako jednej zo základných zložiek právneho štátu.

12. Okresný súd zohľadnil tiež to, že otec sa o mal. deti žiadnym relevantným spôsobom nezaujíma, nekontaktuje ich a nijako nepomáha matke s ich výchovou a zdôraznil, že u maloletého A., ktorý máva záchvaty (PNES, epilepsia), nijako nepomáha so zabezpečovaním potrebnej starostlivosti o jeho vážny zdravotný stav, a preto by sa mal v o to väčšej miere podieľať aspoň finančne na zabezpečení jeho potrieb.

13. Podľa okresného súdu stanovené výživné neohrozí finančnú situáciu otca. Otec deklaroval mesačné výdavky spolu v sume 566 Eur, a to na bývanie v sume cca 116 Eur (pomer otca na platbách za nájom a energie na 3 osoby v sume 350 Eur), stravu 300 Eur a výdavky na lieky na tlak a problémy s kolenom v čase práceneschopnosti v sume 150 Eur. Okresný súd neuznal z otcom deklarovaných výdavkov celú sumu 300 Eur na stravu, ktorú znížil na sumu 200 Eur a otec taktiež nepreukázal pravidelnú mesačnú úhradu za lieky v sume 150 Eur. Iné výdavky otec nedeklaroval, ani nepreukázal. Pokiaľ otec poukázal na prebiehajúce exekúcie, tak ich existenciu, dôvody a rozsah dlhov nepreukázal, avšak uviedol, že si na Slovensku nehľadá prácu, nakoľko by mu zo mzdy aj tak strhávali na exekúcie. Z uvedeného, podľa okresného súdu, možno vyvodiť, že dôvodom nezamestnania sa otca na trvalý pracovný pomer v Slovenskej republike je aj to, aby nevykazoval príjem nad rozsah nepostihnuteľnej zložky príjmu a neboli mu tak vykonávané exekučné zrážky zo mzdy. Takýto prístup otca, kedy si zámerne nehľadá riadne zamestnanie na TPP so stabilným príjmom, potom jednoznačne vedie k ukracovaniu materiálnych potrieb jeho mal. detí. A contrario z toho tiež vyplýva, že otcovi v súčasnosti nie sú vykonávané zrážky zo mzdy, a takto nemožno spájať existenciu tvrdených exekúcií s pravidelnými a kvantifikovateľnými mesačnými nákladmi na ich splácanie. Z tohto dôvodu bolo preto nadbytočné preukazovať samotné dôvody a okolnosti vzniku exekúcií u otca.

14. K výdavkom otca okresný súd doplňujúco poukázal na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné má prednosť pred všetkými výdavkami povinného. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb. Zdôraznil, že rodičia sa maj na výživnom podieľať v rovnakej miere, pričom ale pojem vyživovacia povinnosť zahŕňa nielen peňažné plnenie, ale aj iné plnenia. Vyživovaciu povinnosť možno plniť aj formou osobnej starostlivosti o dieťa, ak rodičia spolu žijú, tak sa prihliada aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. V zmysle všeobecného zákonného pravidla súd vždy prihliada pri určovaní konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine), lebo osobná starostlivosť môže do istej miery nahradiť aj výživné v peňažnej forme.

15. Záverom okresný súd uviedol, že je neakceptovateľný taký prístup otca, ktorý vyčíta matke, že je na tom údajne finančne lepšie ako on, napriek tomu, že on si už dlhú dobu riadne neplní svoje rodičovské povinnosti, najmä zabezpečovanie starostlivosti o svoje maloleté deti a ktorú v plnej miere bez jeho výpomoci zabezpečuje matka a ani pri rastúcich výdavkoch na potreby mal. detí, zvlášť A., v sledovanom období nedokázal túto svoju rodičovskú pasivitu vykompenzovať zabezpečením adekvátnej výživy potrebnej na riadne napĺňanie potrieb jeho mal. detí. Otec zrejme opomína fakt, že deti majú právo podieľať sa na jeho životnej úrovni, a ak on sám uvádzal svoje výdavky v sume vyše 500 Eur, keď na svoju stravu minie podľa jeho tvrdení 300 Eur, tak si musí byť vedomý, že jeho synovia v pubertálnom veku na ich zdravý vývin potrebujú minimálne rovnako finančne náročnú zdravú a vyváženú stravu. Otec si musí byť taktiež vedomý, že suma 70 Eur na jedno dieťa, na ktorú navrhoval zvýšiť výživné, nepokryje ani len týždňové náklady na stravu. Matka pritom deklarovala príjem 670 Eur a jej výdavky a výdavky na deti tak najmä v čase zvýšených nákladov v súvislosti vyšetreniami, liekmi a hospitalizáciami mal. A. celkom zjavne presahujú príjmy matky, ktorej musia vypomáhať aj jej rodičia. Otec si zrejme nie je vedomý nielen finančnej, ale ani časovej a psychickej náročnosti starostlivosti o jeho deti, ktorú je matka nútená zabezpečovať výlučne sama. Akceptovanie otcovho návrhu by za daných okolností bolo nielen krajne nespravodlivé a zjavne v rozpore s najlepším záujmom mal. detí, ale bolo by aj v rozpore s dobrými mravmi.

16. Vo vzťahu k účinnosti zmeny výšky výživného okresný súd uviedol, že matka nárok na zvýšené výživné uplatnila od podania návrhu, pričom nevidel žiaden relevantný dôvod jej výživné od uvedeného dátumu nepriznať. Zároveň mal preukázané, že otec sa v období od podania návrhu nad rámec platenia

bežného výživného a s výnimkou zaslania sumy po 50 Eur na každé dieťa v marci, nijako nepodieľa na výžive mal. detí, na starostlivosti o mal. deti, a teda v uvedenom období od podania návrhu do konca už splatného mesiaca marec, po započítaní úhrad bežného výživného a sumy 50 Eur vzniklo na mal. A. dlžné výživné v sume 265 Eur a na mal. C. v sume 216 Eur, ktoré povolil otcovi uhrádzať v mesačných splátkach po 10 Eur na každé dieťa, ktoré sú splatné spolu s bežným výživným.

17. O trovách konania okresný súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

18. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletých detí. Namietal, že okresný súd ho vykreslil ako nezodpovedného človeka, ktorý nikdy nič neprispieval a nestaral sa o deti. Otec sa o svoje deti staral príkladne, pričom v živote každého človeka sa môže stať, že sa dostane do situácie, kedy nie je v jeho moci starať sa rovnako. Okresný súd nebral na vedomie, v akej je situácii a že momentálne nie je možné prispievať viac. Mal pocit, že sudca bol voči nemu zaujatý, nezohľadnil to, že nemá stabilný príjem. Dlhšiu dobu má zdravotné problémy, ktoré zohľadnené neboli, trvajú viac ako dva roky, snaží sa z toho dostať, aby mohol plnohodnotne žiť a dostatočne sa starať o svoje deti. V súčasnej dobe nie je možné z jeho strany prispievať určeným výživným, lebo tým je v podstate hneď odsúdený na ďalšie konanie o neplatení. Nemá príjem a nepracuje ani načierno. Nepracoval vo Švajčiarsku a ani nemal žiadny príjem zo závislej činnosti z tohto štátu. V Nemecku pracoval, ale musel skončiť kvôli zdravotným problémom. Nemá správu od žiadneho posudkového lekára, ale ak bude potrebné, doloží lekárske správy, ktoré mu urobili na Slovensku, lebo k tým z Nemecka sa nedostane. Keď si myslel, že mu je lepšie, našiel si prácu, avšak pri vstupnej prehliadke mu to zamietli. Jeho vyjadrenie k návrhu bolo interpretované úplne inak. Nepísal, že peniaze deťom nepošle, ale aké bude mať finančné možnosti, na čo poslal 50 Eur. Vie, že to nie je veľa, ale keďže nemá príjem, tak túto sumu si požičal od priateľky. Podľa otca sú nezmyselné vyjadrenia v rozhodnutí, že povedal, že v novembri a decembri 2024 zarobil asi 1800 Eur a že zarábal 1800 Eur mesačne, čo považuje za prekrúcanie faktov v jeho neprospech. Výživné platil vždy načas, až do posledných dvoch rokov sa vždy omeškal aj mesiac niekedy aj dva, keď nemal žiaden príjem a bol chorý. Keby zarábal tak, ako to bolo vypočítané z priemerov inzerátov, určite by venoval viac pozornosti finančnej výchove detí. Vždy, keď bolo lepšie, hľadal možnosti sa zamestnať, no bol viackrát oklamáný. Namietal proti výpočtu okresného súdu, ktorý neberie do úvahy reálny stav jeho príjmov a výdavkov. Je pravdou, že v niektorých mesiacoch zarobil viac, ale väčšinu roka bol práceneschopný. Na výdavky si požičal od priateľkinej matky alebo sestry, čo potom musel vrátiť, požičiaval si aj na výživné. Jednanie sudcu, ktorý na neho tlačil, aby súhlasil s 300 eurami, čo považoval za neprípustný nátlak. Nemá dôvod klamať, vždy sa tešil, keď mohol dať deťom peniaze a nie je hrdý na súčasnú situáciu, v ktorej sa ocitol. Príjmy: PN: 1/2024 - 3/24 2157,60 Eur, 3/2024 - 4/2024 1573,20 Eur, /2024 179,60 Eur, 6/2024 - 7/2024 0,00 Eur, Line team 7/2024 - 8/2024 787,60 Eur, 9/2024 - 10/2024 0,00 Eur, Job expert 11/2024 - 784,29 Eur, 12/2024 1393,23 Eur, spolu to je 6875,57 Eur, pričom poslednú sumu stále nemá doplatenú a musí ju riešiť cez pracovný súd v Nemecku. U posledného zamestnávateľa skončil pred Vianocami z dôvodu, že firma prepúšťala. Rozhodol sa, že tento rok začne riešiť svoj zdravotný stav hlavne s tlakom a problémami so srdcom, keď by mal podstúpiť operačný zákrok, ak sa výsledky nezlepšia. Keďže sa nezaevidoval na úrade práce, musel si opäť požičať, aby mohol uhradiť podlžnosť voči zdravotnej poisťovni, aby ho mohli liečiť v plnom rozsahu. Keď nebude riešiť svoj zdravotný stav a bude stále hľadať práce, kde strávi pol mesiaca, mesiac, nikdy nebude mať na platenie adekvátneho výživného, čo neodmieta, ale nie v jeho súčasnej situácii. Jeho výdavky sú rôzne, keď dosť často musí vrátiť to, čo si požičia. Jeho výdavky predstavujú v čase, keď má nejaký príjem: výživné 120 Eur, energie 300/2 - 150 Eur/osoba, tretia osoba je dieťa v škole, strava 300 Eur, čo okresný súd skresal na 200 Eur, aj keď si myslí, že 200/30 dní je 6,66 Eur na dospelého človeka. V čase, keď je v práci, náklady na ubytovanie, pranie a podobne, mobil 23 Eur, výdavky na lieky a iné poplatky u lekára 150 Eur, spolu 643 Eur. V čase, keď nemá príjem, je odkázaný na priateľku a jej rodinu. Súhlasí, že by mal prispievať vyššou čiastkou, aj to chce, ale žiada o zhovievavosť v jeho neľahkej situácii. V súčasnej dobe nie je schopný platiť viac ako 150 Eur, aj to sa zadlží u priateľky a jej rodiny, a ak sa jeho situácia zlepši, bude platiť 200 Eur na obe deti v prípade lepších zárobkov. Matka musí uznať, že vždy kúpil a poslal, čo chcela, či topánky, oblečenie, keď boli deti menšie, alebo keď napísali, čo chcú. Čo sa týka zdravotnej situácie syna A., syna miluje nadovšetko, je mu úprimne ľúto, čo sa mu stalo a z toho dôvodu má obavy brať ho k sebe, a to, že nebude vedieť reagovať na jeho stav. Obdivuje matku, čo musí zvládať a ďakuje jej za to.

19. K doručenému odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník (č.l. 105 spisu), ktorý uviedol, že rozsudok okresného súdu je v najlepšom záujme maloletých detí a nemá voči nemu žiadne námietky.

20. Matka v písomnom vyjadrení s odvolaním otca nesúhlasila a žiadala rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny. Uviedla, že okresný súd stanovil výživné 163 Eur na A. a 145 Eur pre C. na základe detailnej analýzy potrieb detí a reálnych aj potencionálnych možností otca. A., trpiaci statusom epilepticus a psychogénnymi neepileptickými záchvatmi má posudkom uznaný stupeň odkázanosti VI s 90%-nou mierou funkčnej poruchy, čo si vyžaduje nepretržitý dohľad, individuálnu prepravu a v škole prítomnosť zdravotnej sestry. V roku 2025 ho čaká operácia, s ktorou sú spojené ďalšie náklady. C. čoskoro nastupuje na strednú školu a jeho bežné výdavky na stravu, pomôcky a ošatenie stúpajú. Mesačné náklady na oboch boli preukázané bločkami za lieky, cesty, školské potreby a rehabilitácie, presahujú 500 Eur, ktorú sumu výživné zďaleka nepokrýva. Pokiaľ otec opakuje, že pre zdravotné ťažkosti nemá stály príjem, tak svoje tvrdenia ničím nedokladuje. Na rozdiel od matky, ktorá musí neustále dohliadať na chorého syna a bude poberať len opatrovateľský príspevok, otec disponuje platným preukazom vodiča vysokozdvížneho vozíka a na trhu práce sú ponuky, pri ktorých by mohol mesačne zarobiť približne 900 Eur čistého. Svojou vôľou sa opakovane vyhýba evidencii na úrade práce, a tým i znemožňuje súdu uznať ho za osobu nezamestnateľnú. Ak rodič dobrovoľne nevyužije svoje pracovné možnosti, nemôže tým znižovať životný štandard detí, pretože dieťa má prednosť pred uspokojením potrieb rodiča. To, že otec od rozhodnutia okresného súdu prispieva len 120 Eur namiesto 308 Eur mesačne, potvrdzuje nielen ignoráciu otca voči súdnemu rozhodnutiu, ale aj celkový nezáujem o synov. K vyjadreniu, že zdravotne postihnutého A. sa otec bojí k sebe brávať, pretože by nevedel reagovať na jeho stav uviedla, že za posledné roky ku sebe nebrával ani zdravého C., čo potvrdzuje jeho nezáujem podieľať sa nielen na finančnej podpore detí. Otec deti k sebe neberie, nechodí na rodičovské združenia, nezúčastňuje sa ani na A. hospitalizáciách a ani v najrôznejších krízových situáciách neposkytol pomoc. Odvolanie neprináša žiadnu novú skutkovú okolnosť a ani dôkaz, ktorý by okresný súd nemal k dispozícii. Ak by odvolací súd uvažoval o úprave výživného, navrhla, aby sa otec preukázateľne podrobil posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, doložil potvrdenie ÚPSVaR, že je riadne evidovaný a aktívne si hľadá prácu, a aby bol vyhotovený znalecký ekonomický posudok, ktorý podľa štatistiky priemernej mzdy v odvetví určí, aký čistý príjem môže otec s jeho kvalifikáciou reálne dosahovať a len tak by prichádzalo do úvahy posúdiť, či jeho pomery sa skutočne podstatne zmenili. Odvolanie bez uvedeného zostáva iba súborom tvrdení bez dôkazov. Priložila rozhodnutie o priznaní opatrovateľského príspevku a posudok lekára potvrdzujúci stupeň odkázaný VI.

21. Postupom okresného súdu, a to podaniami zo dňa 12.05.2025, bolo vyjadrenie kolízneho opatrovníka doručené matke, vyjadrenie kolízneho opatrovníka a matky doručené otcovi, vyjadrenie matky doručené kolíznemu opatrovníkovi s možnosťou sa v lehote 10 dní písomne vyjadriť, ktorú možnosť kolízny opatrovník nevyužil.

22. K doručenému vyjadreniu matky sa písomne vyjadril otec (č.l. 120 spisu), ktorý uviedol, že si je vedomý, že z každej strany je vykresľovaný v zlom svetle. Vyjadrenie, že sa môže zamestnať na Slovensku sa 1900 Eur, považoval za nereálne. Bol na pohovoroch a ponúkané sú minimálne mzdy + zákonné príplatky. Nikdy nepovedal, že sa nechce zamestnať, len sa vyjadril, že má zdravotné problémy a nevie sa zamestnať. Má problémy so srdcom dlhodobo, teraz sa to zhoršilo, a ak sa nedá dokopy, do žiadnej práce ho nevezmú a už vôbec nie na VZP. Čo sa týka zdravotného stavu, osloví posudkového lekára, nedá sa to do 15 dní. K plateniu výživného uviedol, je to suma, ktorú nemá možnosť ako platiť, keďže jeho príjem je 0 a môže posielat' len to, v čom mu pomôže jeho priateľka. Z jeho strany je možné prispievať maximálne 200 Eur mesačne, ak mu bude pomáhať priateľka, preto žiada upraviť sumu výživného na 200 Eur mesačne. Podľa otca súd by mal brať do úvahy aj okolnosti, v akých sa nachádza a nie sa prikláňať len k jednej strane. Práve matka by sama mala vedieť, že jej dal vždy všetko, ako aj deťom. Vie, že keď niečo chcela, vždy sa vedeli dohodnúť.

23. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 09.06.2025 bolo vyjadrenie otca doručené na vedomie matke a kolíznemu opatrovníkovi.

24. Do momentu konania a rozhodovania krajským súdom ďalšie podania nenasledovali.

25. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou oprávnenou, a to otcom maloletých detí, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods.1 CSP a contrario, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem, posúdil rozsudok okresného súdu

za aplikácie § 65, § 66 CMP a verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za rešpektovania § 219 ods.1,3 CSP bol rozsudok okresného súdu potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods.1,2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

26. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie otca maloletých detí bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 15CoP/66/2025-128 zo dňa 17.06.2025, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 17.06.2025 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

27. Krajský súd uvádza, že pokiaľ išlo o odvolanie otca voči rozsudku okresného súdu a v ňom uvádzané tvrdenia, tak na rozhodnutie krajského súdu, ako súdu odvolacieho, v zmysle podaného odvolania nebolo potrebné k uvádzaným námietkam nariadiť pojednávanie za účelom zopakovania, resp. doplnenia dokazovania, ak v konaní pred okresným súdom bolo dokazovanie vykonané v potrebnom a dostatočnom rozsahu, z ktorého riadne zisteného skutkového stavu vychádzal aj krajský súd, navyiac, ak účastníci konania a ani odvolateľ v podanom odvolaní nemali návrhy na doplnenie dokazovania.

28. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 23P/1/2025 bola zmena vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom.

29. Predmetom odvolacieho konania za rešpektovania ust. § 65, § 66 CMP s poukazom na argumenty otca predstreté v odvolaní bolo preskúmať správnosť postupu súdu prvej inštancie a posúdiť, či sú splnené podmienky na zmenu ostatného rozhodnutia, a teda, či súd prvej inštancie rozhodol správne, keď uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého A. výživným v sume 163 Eur mesačne, na mal. C. sumou 145 Eur mesačne počnúc dňom 3.1.2025 (výroky I. a II.) a rozhodol o zameškanom výživnom, ktoré otcovi povolil splácať (výroky III. a IV.).

30. Podstatou odvolania otca bola námietka, že okresným súdom určená výška zvýšeného výživného nezohľadňuje jeho životnú situáciu, a to, že dlhšiu dobu má zdravotné problémy, čo zohľadnené nebolo. Ďalej namietal, že vo veci konajúci sudca bol voči nemu zaujatý, pretože opakoval, ako sa zarába v Nemecku a iných krajinách, tlačil na otca, aby súhlasil s 300 Eurami, čo považoval za neprípustné a nebral do úvahy to, že nemá stabilný príjem.

31. K odvolacím dôvodom otca maloletých detí krajský súd primárne uvádza, že ani jeden z nich nebol relevantný k tomu, aby bolo vyhovené odvolaciemu návrhu zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu, resp. aby došlo k zmene rozsudku okresného súdu. Krajský súd za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP uvádza, že sa stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu a v podrobnostiach na jeho závery odkazuje. Práve z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné a ani žiaduce, aby v odôvodnení rozsudku krajského súdu boli podrobne uvedené závery, zhodnotenia, ku ktorým dospel okresný súd napadnutým rozsudkom, pretože je postačujúce na ne len odkázať. Takýto postup krajského súdu vyplýva z toho, že odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože konanie pred okresným súdom a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

32. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu a potrebu vysporiadať sa s námietkami odvolateľa v procesnej, ako aj vecno-právnej rovine za dodržania ust. § 387 ods. 3 CSP krajský súd uvádza nasledovné.

33. V procesnej rovine k tvrdeniu otca o zaujatosti vo veci konajúceho sudcu voči jeho osobe, spočívajúceho v nevlúdnom jednaní a nátlaku, aby súhlasil s výživným v sume 300 Eur, krajský súd uvádza, že z obsahu Zápisnice o pojednávaní zo dňa 19.3.2025 (č.l. 79 – 81) a z prehratia zvukového záznamu z pojednávania zo dňa 19.3.2025, potvrdenie tohto tvrdenia voči vo veci konajúcejmu sudcovi A. K. nezistil.

34. Podľa § 118 ods. 1 CMP súd vedie účastníkov k zmiernemu riešeniu.

35. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

36. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

37. Podľa § 181 ods.1 a ods. 2 druhá CSP po vyvolaní veci a úkonoch podľa § 180 žalobca prednesie podstatný obsah žaloby a vyjadrení podľa § 167. Žalovaný má právo vyjadriť sa k prednesu žalobcu. Strana môže odkázať na svoje písomné podanie. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci.

38. Krajský súd poukazuje na to, že v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd vedie účastníkov k zmiernemu riešeniu veci, ktoré by malo vyústiť k dohode účastníkov o starostlivosti o maloletých, ktorú zákon preferuje, ak aj z ust. § 36 Zákona o rodine vyplýva, že ak sa rodičia nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností. Ust. § 65 Zákona o rodine je vo vzťahu k § 36 ods. 1 Zákona o rodine špeciálnou úpravou, v zmysle ktorej súd musí rozhodnúť o výžive, ak rodičia nežijú spolu. Dohoda je možná v rámci súdneho konania. Ustanovenie pokrýva všetky prípady, keď rodičia spolu nežijú, a to či už počas manželstva alebo mimo neho. V zmysle citovaného ust. § 118 CMP súd by mal analyzovať príčiny vzniku nezhody medzi účastníkmi a v rámci dokazovania zistiť, či vzájomné nezhody účastníkov týkajúce sa maloletého dieťaťa/maloletých detí sa dajú odstrániť a snažiť sa viesť účastníkov k ich eliminácii. Autoritatívne rozhodnutie súdu by malo byť až následným riešením veci.

39. Pokiaľ vo veci konajúci sudca podľa prehratej zvukovej nahrávky z pojednávania konaného dňa 19.3.2025 procesne postupoval tým spôsobom, že podľa ust. § 118 ods. 1 CSP za rešpektovania ust. § 65 Zákona o rodine sa primárne rodičov maloletých detí snažil viesť k zmierlivému vyriešeniu veci, t.j. k vzájomnej dohode v otázke výšky výživného a podľa § 181 ods. 2 veta druhá CSP, uviedol aj svoje predbežné právne posúdenie veci, v rámci ktorého postupu za účelom dosiahnutia vyriešenia veci dohodou dal do pozornosti pre vec podstatné skutočnosti, ako aj apel na oboch rodičov, t.j. aj na otca, tak jeho postup bol v súlade s Čl. 5 Zákona o rodine, v zmysle ktorého prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach týkajúcich sa maloletých detí je ich záujem, a preto s takýmto postupom aj odvolací súd súhlasí.

40. Dáva do pozornosti odvolací súd, že na pochybnosti o prípadnej nezaujatosti (dôvode vylúčenia) sudcu nemôžu postačovať pocity účastníka konania, nemôže ním byť nesúhlas s rozhodnutím vo veci samej spočívajúci v námietke nesprávneho posúdenia veci. O tom, že možno mať pochybnosti o nezaujatosti sudcu, musí byť zistený dôvod, z ktorého vyplýva, že možno pochybovať o sudcovej nezaujatosti, ktorý však otec relevantne nevymedzil. Krajský súd preto argumentáciu otca posúdil ako vecne prepojenú s jeho nesúhlasom s rozhodnutím, teda, že bola namietaná rozhodovacia činnosť sudcu v predmetnom konaní, ktorú situáciu rieši ust. § 53 ods. 3 CSP v súvislosti s ust. § 49 ods. 3 CSP, podľa ktorého dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti spočívajúce v procesnom postupe sudcu a jeho rozhodovacej činnosti. Otcom uvádzaná námietka v odvolaní tak nebola posúdená ani ako odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. c) CSP.

41. K odvolacím dôvodom hmotnoprávneho charakteru krajský súd v zhode so zistením okresného súdu konštatuje, že vyživovacia povinnosť bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Revúca č.k. RA-5P/59/2014-123 zo dňa 26. augusta 2015, ktorým bolo manželstvo rodičov rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu mal. A. výživným v sume 50 Eur mesačne a na mal. C. v sume 50 Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvedení manželstva. Podľa názoru krajského súdu už táto doba od dátumu posledného súdneho rozhodnutia, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom, a to doba cca 10 rokov do dátumu napadnutého rozsudku okresného súdu zo dňa 19. marca 2025 sama osebe bola dôvodom na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom A. a C.. Krajský súd zvýrazňuje, že od tohto posledného súdneho rozhodnutia až do napadnutého rozsudku okresného súdu odvolaním otca maloletých nebola vykonaná úprava výživného, to je cca približne po dobu 10 rokov, od ktorej doby v pomeroch tak maloletých, ako aj matky a otca maloletých, došlo k výraznej zmene.

42. Odvolací súd uvádza, že „nová“ úprava vyživovacej povinnosti povinného rodiča (t.j. zvýšenie výživného) je opodstatnená za predpokladu, ak má súd v konaní preukázané, že pomery povinného

i oprávneného sa zmenili do takej miery, že predchádzajúce rozhodnutie o výživnom už nezodpovedá schopnostiam a možnostiam povinného rodiča a odôvodneným potrebám nezaopatreného maloletého dieťaťa. Ako bolo uvedené krajským súdom, od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom uplynula dlhšia doba a už táto skutočnosť sama o sebe bola relevantným dôvodom opodstatňujúcim novú úpravu výšky príspevku povinného rodiča na výživu nezaopatrených detí, pretože vývoj životných nákladov, ako aj miera odôvodnených potrieb maloletých v časovom horizonte 10 rokov má nesporne stúpajúcu tendenciu, ktorú je súd povinný zohľadniť. Odvolací súd zvyrazňuje, že táto časová okolnosť bola relevantná aj v danom konaní. Objektívne a nespochybniteľne sa zvýšili primerane veku maloletých detí, a to A., ktorý má t.č. 16 rokov, jeho odôvodnené potreby a výdavky, pričom zásadné je aj to, že od poslednej úpravy výživného, podľa dokazovania zisteného okresným súdom, sa u maloletého A. výrazne zhoršil zdravotný stav, pretože trpí závažným ochorením autoimunitnou encefalitídou v kombinácii s epilepsiou a problémami so štítnou žľazou, čo si vyžaduje vznik „nových“ zvýšených nákladov na pravidelné odborné kontroly mimo miesta bydliska, terapie, hospitalizácie aj mimo bydliska, lieky, výživové doplnky a ďalšie zdravotné pomôcky. Zo zdravotných dôvodov má individuálny študijný plán a v škole má priradenú asistentku/zdravotnú sestru. Spolu s mal. C., ktorý je vo veku 15 rokov, sú žiakmi 8.ročníka ZŠ I. J.. Okrem toho sa oproti poslednému rozhodnutiu zvýšili náklady maloletých detí, ktoré vyjadril okresný súd aj v odseku 28. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Okresný súd v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie, zistil skutočný stav vecí, pokiaľ ide o odôvodnené potreby maloletého A. a mal. C., ktorých oprávnené potreby sa zvýšili po každej stránke. Ide o nároky spojené nielen so zabezpečením stravy, oblečenia, školských výdavkov, ale aj zdravotné výdavky najmä u mal. A., pričom tieto odôvodnené výdavky nemôže pokrývať v plnom rozsahu len matka maloletých detí. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje pilier systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu a povinnými subjektami v tomto prípade sú vždy rodičia dieťaťa, t.j. matka a otec.

43. Krajský súd konštatuje, že boli preukázané v rámci zmeny pomerov v zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeny na strane odôvodnených potrieb maloletých detí od posledného súdneho rozhodnutia, ktoré bolo datované v roku 2015.

44. Podľa dokazovania, právnych záverov vyjadrených okresným súdom v odsekoch 24. až 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku, bolo preukázané za aplikácie ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, že sú dané schopnosti, možnosti povinného, a to otca maloletých detí na plnenie okresným súdom zvýšenej vyživovacej povinnosti, pokiaľ okresný súd zobral do úvahy samotné správanie, konanie otca maloletých detí, ktorý v časovom horizonte posledných desať rokov prevažnú časť pracoval príležitostne v zahraničí, kedy v čase posledného rozhodnutia dosahoval príjem cca 700 - 900 Eur, avšak v súčasnosti brigádnicke pracoval vo Švajčiarsku (v sklade) a najvyšší príjem dosiahol v Nemecku 1800 Eur (práca na vysokozdvížnom vozíku), a to za otcom tvrdené obdobie od polovice novembra do 19. decembra, ako aj, že na Slovensku si nehľadá prácu, nakoľko má exekúcie (vyjadrenie otca podľa Zápisnice o pojednávaní zo dňa 19.3.2025, konkrétne na č.l. 79 rub, 80 rub spisu a nahrávka z pojednávania), a to napriek tomu, že disponuje oprávnením vodiča vysokozdvížného vozíka v Slovenskej republike, t.j. že záujem otca nájsť si riadne zamestnanie a zotrvať v ňom dlhodobo, vedie k ukračovaniu materiálnych potrieb mal. detí. Okresný súd vykonal dokazovanie, ktorým zisťoval existenciu voľných pracovných miest v profesii otca maloletých zodpovedajúcich kvalifikácii otca, resp. jeho pracovnej praxi. Výsledkom bolo správne konštatovanie okresného súdu o potenciálnej možnosti otca maloletých detí dosahovať príjem 904 Eur netto, čo je podľa zistení okresného súdu priemerný nástupný plat skladníka s oprávnením obsluhy vysokozdvížného vozíka. Vzhľadom k potencialite takéhoto príjmu okresný súd vecne správne ustálil, že je v schopnostiach, možnostiach otca podieľať sa na výžive maloletých detí zvýšeným výživným tak, ako o ňom rozhodol okresný súd vo výrokoch I. a II. napadnutého rozsudku. Nebolo preukázané, že by otcovi maloletých detí bránili objektívne okolnosti sa zamestnať. Pokiaľ aj v konaní pred súdom prvej inštancie a aj v odvolaní otec kládol dôraz na nepriaznivý zdravotný stav, tak žiadnym spôsobom nepreukázal, a to ani v odvolacom konaní, že objektívne existujú také závažné zdravotné dôvody, ktoré mu nedovoľujú vykonávať pravidelne pracovnú činnosť, pre ktorú dosiahol potrebné vzdelanie a prax. Výsledky dokazovania vykonaného pred okresným súdom preukázali aj druhú zákonnú podmienku pre zvýšenie výživného, a to keď je v schopnostiach, možnostiach povinného – otca maloletých detí prispievať na ich výživu zvýšeným výživným, o ktorom rozhodol napadnutým rozsudkom okresný súd.

45. K správnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu sa poukazuje aj na rozhodovaciu činnosť odvolacích súdov, Najvyššieho súdu SR, podľa ktorej na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného (rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo 236/2018 zo dňa 20.02.2019). Podľa výsledkov vykonaného dokazovania, ak otec maloletých detí v súčasnosti nemá pravidelný príjem zo zamestnania, tak došlo k tomu ním zvoleným prístupom. Vecne správne poukázal okresný súd, že prvoradou povinnosťou každého rodiča, t.j. aj otca maloletých detí, je vyvinúť maximálne úsilie na to, aby si zabezpečil pravidelný pracovný príjem, z ktorého bude schopný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť, ktoré konanie otec maloletých detí nenaplnia vzhľadom k jeho prístupu, keď záujem otca nájsť si trvalé a riadne zamestnanie preukázaný nebol, a to s poukazom na jeho tvrdenie v odvolaní, že nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec maloletých detí nevyvíja konanie k možnosti aktívne sa zapojiť do pracovného procesu a dosiahnuť stabilný a pravidelný príjem, z ktorého by si plnil vyživovaciu povinnosť. Takýto postup otca maloletých detí nie je možné vykladať na ťarchu výživou odkázaných detí. Na základe zisteného, preto nebolo rozhodujúce to, že otec tvrdil nulový príjem, ale príjem, ktorý by ako rodič reálne mohol dosahovať, ktorý bol zistený okresným súdom na základe vykonaného dokazovania, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity.

46. V okolnostiach danej sporovej veci, a to zohľadnenia preukázaných odôvodnených potrieb oboch maloletých detí, osobitne zdravotných ťažkostí mal. A., princípu potenciality, ktorý má prednosť pred princípom fakticity, t.j. reálnych príjmov povinného rodiča – otca a posledného určenia výšky vyživovacej povinnosti v kalendárnom roku 2015, krajský súd nezistil priestor na iné rozhodnutie, ako urobil napadnutým rozsudkom okresný súd, preto vo vyvolanom odvolacom konaní bolo jeho rozhodnutie potvrdené ako vecne správne. Krajský súd dodáva, že okresný súd za aplikácie ustanovenia § 62 ods. 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine vecne správne neprihliadal a neskúmal tvrdené exekúcie otca, ktoré nepreukázal, a tým ani neboli preukázané príp. exekučné zrážky (otec aj z tohto dôvodu nehľadá na Slovensku stabilný pravidelný príjem), naviac pred výdavkami otca prioritu má plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletým deťom.

47. Okresný súd postupoval vecne správne, ak za aplikácie § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine zohľadnil aj výkon osobnej starostlivosti matky, ktorý sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Pokiaľ sa aj v zákonom znení používa termín „prihliada sa“, osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Najvýznamnejší podiel predstavuje pri deťoch práve so zhoršeným zdravotným stavom, kde je osobná starostlivosť náročnejšia, kedy osobná starostlivosť môže úplne vyvážiť peňažné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča. Ak aj z tejto zákonnej úpravy vychádzal okresný súd a výlučnú osobnú starostlivosť matky o maloleté deti zohľadnil a premietol, resp. vyjadril kompenzáciu v určitej hodnote pri určovaní výživného otcovi maloletých detí, tak tento postup okresného súdu nepredstavoval nesprávne právne posúdenie veci. Predsa s prihliadnutím k tomu, že maloleté deti sú v osobnej starostlivosti matky, s ktorou žijú v spoločnej domácnosti, tak táto musí byť aj príslušným spôsobom finančne kompenzovaná.

48. K úplnosti sa žiada dodať, že oproti osobnej starostlivosti matky o maloleté deti, výkon rodičovských povinností na strane otca je reálne obmedzený len na plnenie si vyživovacej povinnosti (ktorú pravidelne neplnil), takže otec nie je žiadnym spôsobom limitovaný vo vzťahu k akýmkoľvek aktivitám v rámci jeho každodenného života, teda aj v rámci aktívneho prístupu k zabezpečeniu si pravidelného príjmu, a najmä za otcom nepochybného stavu, že sa s maloletými deťmi nestretáva, teda sa relevantne nezaujíma a ani iným spôsobom (naturálne) na ne neprispieva.

49. Za vecne správne a v súlade s ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine odvolací súd posúdil aj výroky III. a IV. o zameškanom výživnom na mal. A. a mal. C. za obdobie od 3.1.2025 do 31.3.2025, ktoré výživné predstavuje výživné za už uplynulý čas, ktoré už matka na potreby maloletých detí reálne vynaložila. Okresný súd pri zameškanom výživnom mal s ohľadom na výšku zameškaného výživného a pomery otca splnené podmienky na určenie dlhšej lehoty na plnenie (§ 232 ods. 3 CSP), a to v splátkach splatných spolu s bežným výživným.

50. Len na doplnenie k vecnej správnosti rozsudku okresného súdu pristupuje aj ustanovenie § 62 ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa

osobitného zákona, t.j. ak táto zákonná úprava bez ohľadu na možnosti, schopnosti povinného stanovuje vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu, o to viac otec maloletých detí vzhľadom k jeho správaniu, konaniu, preukázanej potencialite príjmu, je povinný si plniť okresným súdom zvýšenú vyživovaciu povinnosť.

51. Krajský súd nezistil relevantnosť odvolacích dôvodov otca maloletých detí, preto v odvolacom konaní bol rozsudok okresného súdu potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 2 CSP.

52. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, ak neboli zistené dôvody postupu pre iné rozhodnutie o týchto trovách v zmysle ust. § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.